

Utbildningsdepartementet
Universitets- och högskoleenheten
103 33 STOCKHOLM

Remiss: Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter. Utredningen om specialistsjuksköterskeutbildning och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar, SOU 2018:77

(Dnr U2018/04219/UH)

Mittuniversitetet har anmodats att yttra sig över rubricerad utredning och avger följande yttrande.

Utredningens uppdrag och utgångspunkter

I utredningen framkommer att fokus är att skapa en infrastruktur för att stärka både specialistutbildning och den specialistutbildade sjuksköterskans yrkesroll i framtidens hälso- och sjukvård.

Mittuniversitetet instämmer i förslaget att en infrastruktur behövs för att stärka specialistutbildningen i framtiden och för att möjliggöra detta krävs en förstärkt finansiering till vårdgivarna.

En ytterligare utgångspunkt i utredningen är forskningen. Utredningens förslag ska så långt som möjligt vara förankrad i forskning och därmed stärka examen i högskolan och den evidensbaserade vården.

Åtgärder som krävs för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet

Utredningen konstaterar att möjlighet till fortbildning genom individuella kompetensutvecklingsplaner som upprättats i samråd med arbetsgivaren och tillgång till fristående kurser i högskolan skulle öka attraktiviteten och tillgång av specialistsjuksköterskor.

Mittuniversitetet är positivt till ökning av fristående kurser i högskolan men är tveksam till att denna typ av fortbildning skulle medföra en ökad attraktivitet och tillgång av specialistsjuksköterskor.

Åtgärder som staten kan vidta

Utredningen redovisar tre åtgärder som staten kan vidta:

1. Krav på ledningssystem, dvs. kompetensförsörjning
2. Krav på systematisk och fortlöpande fortbildning, yrkeskvalifikationssystemet 2013/55 EU
3. Ökat antal fristående kurser i högskolan relevanta för specialistsjuksköterskor

För att genomföra detta föreslår utredningen att lärosätena ska ges i sammanhållna fyraårs perioder 54 miljoner kronor per år.

Mittuniversitetet delar utredarnas bedömning.

Avancerad klinisk specialistsjuksköterska införs som nytt reglerat yrke

Utredningen föreslår en ny två-årig yrkesexamen på avancerad nivå, Avancerad klinisk specialistsjuksköterska (AKS).

Mittuniversitetet tillstyrker förslaget.

En förändrad specialistsjuksköterskeexamen

Utredningen föreslår att specialistsjuksköterskeexamen på avancerad nivå omfattande 60 hp fortsatt ska vara en yrkesexamen. Den nya specialistsjuksköterskeexamen ska utformas med särskilt område för specialisering.

Mittuniversitetet avstyrker förslaget. Universitetet ser en risk med specialistutbildningar med särskilt område för specialisering, vilket kan ge en begränsad nationell rörlighet. Därför är rådande nationellt likriktad specialisering att föredra och med tydliga nationella examensmål.

Kraven för tillträde till specialistsjuksköterskeexamen

Utredningen betonar att de krav som ställs på särskild behörighet måste i enlighet med lagstiftningen vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Mittuniversitetet tillstyrker utredningens förslag.

Fortsatt statligt ansvar för specialistsjuksköterskeutbildningen

Mittuniversitetet tillstyrker utredningens förslag.

Förslag som stärker samverkan mellan lärosäten och vårdgivare, VULF-avtal bör ingås mellan staten och vårdgivare

Mittuniversitetet tillstyrker utredningens förslag.

Ett råd under regeringen för samverkan på nationell nivå

Utredningen föreslår att det inrättas ett råd inom Regeringskansliet för strategiska frågor om samverkan mellan staten och huvudmännen. Rådet ska bestå av avnämare till utbildningarna i form av representanter från till exempel professions- och fackföreningar, specialistföreningar, lärosäten, vårdgivare (landsting, kommuner, privata aktörer) och vissa departement och myndigheter.

Mittuniversitetet anser att förslaget är för opreciserat vad gäller rådets uppdrag och sammansättning och anser att frågan bör utredas vidare.

En förändrad examensbeskrivning

Utredningen menar yrkesexamen inte är den examen som i första hand efterfrågas av arbetsgivaren. Även yrkesaktiva har till utredningen framfört att de inte i första hand väljer att ta ut yrkesexamen utan i stället en magisterexamen, eftersom yrkesexamen inte efterfrågas i vården.

Mittuniversitetets statistik från examensenheten för åren 2017 – 2018 visar att studenter tar ut sin yrkesexamen och att en något mindre del tar ut sin magisterexamen.

I remissen föreslås förändring när det gäller dubbla examina med avsikt att endast en examen kan erhållas för samma prestation.

Mittuniversitetet ställer sig tveksam till att en specialistsjuksköterskeexamen endast ska leda till en yrkesexamen då utebliven magisterexamen försvårar rekrytering till forskarutbildning inom omvårdnad.

Föredragande och beslut

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Anders Fällström efter föredragning av Eva Dannetun. Närvarande vid den slutliga behandlingen av ärendet har prorektor Håkan Wiklund, förvaltningschef Lotten Glans, samordnare Anna Haeggström och studentrepresentanter Linus Theorell och Tobias Schelin varit.

Anders Fällström
Rektor